



Třetina Čechů očekává, že penze jim nestačí pokrýt ani základní potřeby

UNIQA pojišťovna ve spolupráci s výzkumnou agenturou NMS vypracovala studii zabývající se povědomím české veřejnosti o jejich nároku na důchod. Dále zjišťovala, jejich odhad, k čemu jim bude státem vyměřená penze stačit, a zda mají plán, z čeho získat dodatečné prostředky ke kompenzaci propadu příjmů.

- 94 % respondentů nezná výši svého budoucího důchodu
- Třetina dotazovaných očekává, že z penze nebudou schopni krýt ani základní potřeby; dalších více než 40 % se domnívá, že z penze zaplatí jen základní potřeby.
- Nicméně jen necelých 60 % respondentů dělá něco pro to, aby měli k penzi nějaký dodatečný příjem nebo rezervu.
- Přes 40 % respondentů by si představovalo penzi alespoň ve výši 20.000 korun. U mužů je to dokonce 52 %.

Bezmála třetina z více než tisícovky dotázaných ekonomicky aktivních lidí ve věku od 20 do 60 let v ČR vůbec neví, **kdy jim vznikne nárok na starobní důchod, dalších 55 % to ví jen přibližně**. Logicky je povědomí o věku odchodu do důchodu vyšší s věkem. Překvapivě nicméně je, že přesný důchodový věk ve věkové skupině 55-60 let zná jen 49 % respondentů. Do věku 45 let reálný termín nároku na penzi zná pouze 7 %.

Jen 6 % všech dotázaných si **nechal spočítat svoji penzi**, zatímco 63 % nikoli a ani to neplánuje udělat. Téměř třetina (31 %) hodlá její výši zjistit. I ve věkové skupině blízké nástupu do penze (55-60 let) zná kalkulaci svého starobního důchodu jen 9 %, dalších 44 % teprve plánuje o výpočet zažádat a dalších 44% výši nezná, ani neplánuje ji zjišťovat.

Nejčastěji respondenti **počítají s penzí ve výši 10-15 tisíc korun (33 %)**. V očekávání se ukazuje velký rozdíl mezi pohlavím – ženy mnohem častěji předpokládají důchod ve výši pod 10 tisíc korun, a s penzí nad 15 tisíc korun počítá jen 1 % ekonomicky aktivních žen ve srovnání s 10 % mužů. Zde se odráží nižší průměrné výdělky žen. 39 % dotázaných nemá dokonce žádnou představu, přičemž u žen je to skoro polovina (47 %).

Produktový manažer UNIQA Martin Rotkovský tyto výsledky komentoval jako překvapivé: „*Ukazuje se zde nízké povědomí o českých penzích. Třetina respondentů očekává svůj důchod od 10 do 15 tisíc korun, přitom ve skutečnosti se v tomto pásmu pohybuje 75 % všech přiznaných starobních důchodů. Z těch, co odpověděli, se 38 % obávalo penze pod 10 tisíc korun. Ve skutečnosti je přiznáváno jen 10 % takto nízkých penzí. Kupodivu se této výše obává více než čtvrtina (28 %) v nejvyšším příjmovém pásmu.*“

Nízká jsou očekávání i z pohledu, jak přiznaná **penze pokryje potřeby důchodců**. Celá třetina dotazovaných soudí, že nebude stačit na zaplacení ani těch základních. Dalších 43 % hodlá penzí pokrýt jen své základní potřeby. Pouhé jedno procento předpokládá, že penze jim bude stačit na financování všech potřeb.

Na dotaz, zda už nyní dělají respondenti něco, aby si zajistili **dodatečný příjem ke krytí potřeb v penzi**, odpovědělo 59 % z nich, že ano. Zde je výrazný rozdíl mezi pohlavími: muži se starají o doplňkový příjem v 65 %, zatímco ženy jen v 52 %. Čtvrtina plánuje se po něčem poohlédnout, ale 15 % o ničem neuvažuje (20 % žen). Sklon k plánování budoucnosti roste se vzděláním a čistým příjmem domácnosti.

U těch, kteří se nyní už starají o dodatečné prostředky na penzi, studie dále poptávala, **jakou formou** tak činí. Naprostým favoritem je penzijní připojištění (81 %). To je také produkt primárně k tomuto účelu určený. 41 % má k tomuto účelu sjednané životní pojištění (více muži). „*Životní pojištění přitom v poslední době ztrácí pozici produktu k zabezpečení na stáří a spíše se soustředí na zabezpečení proti rizikům,*“ upozorňuje Martin Rotkovský. 15 % dotázaných ve věku 55-60 let má už smluvený přívýdělek v práci. Pětina respondentů investuje do akcií a fondů, v kategorii vysokoškoláků ve věku 25-34 let je to dokonce 33 %.

Na dotaz, jakou částku penze by lidé potřebovali **pro pohodlný důchod a udržení přiměřené životní úrovně**, odpovědělo pouhé jedno procento, že stačí částka do 10 tisíc korun. Největší „zájem“ byl o částku 15-20 tisíc korun (39 %), penzi ve výši 20-25 tisíc by si představovalo 28 % dotázaných. Ještě více by potřebovalo 14 % respondentů.

Nejméně skromné jsou tzv. Husákovy děti, tedy osoby narozené v sedmdesátých letech, naopak „s málem“ by vystačili mladí lidé a lidé před důchodem. „*Překvapivě malý rozdíl je mezi představami o pohodlné penzi v závislosti na vzdělání a skutečném příjmu. Rozdíl mezi respondenty se základním a vysokoškolským vzděláním byl jen 15 %, přičemž reálný rozdíl mezi průměrnou hrubou mzdou těchto dvou skupin činí bezmála dvojnásobek,*“ uzavírá výsledky Martin Rotkovský.

Jak jsou na tom naši sousedé

Možná překvapivě nejsou v přípravách na důchod o mnoho „osvícenější“ naši západní sousedé. Podle nejnovější studie společnosti Aon Hewitt (ve spolupráci se statistickým portálem Statista na vzorku 1000 zaměstnanců, červenec 2017) ve věkové skupině **Němců** 45 až 65 let označuje zhruba každý pátý respondent (přesněji 18 procent) svoji situaci jako beznadějnou. Jejich finanční možnosti nedovolují plánovat doplňkové zajištění v důchodovém věku. Naopak více než 40 procent dotázaných ve věku 55 až 65 let prohlašuje, že jejich plán je jasný a mají vše pod kontrolou. Ale už ve skupině 45 až 54 let je takto přesvědčivých odpovědí jen necelých 28 procent.

64 % dotázaných německých respondentů ve věku mezi 25 a 34 roky doposud seriózně nerozhodly ohledně plánování svého zabezpečení ve stáří. Přibližně 26 % se tím dosud ani nezačalo zabývat.

Na jaře 2017 provedli podobnou anketu mezi ekonomicky aktivními osobami také **Rakušané**. Asi třetina dotázaných uvedla, že si už nejméně jednou nechala spočítat předpokládaný rozdíl mezi aktuální mzdou a budoucí penzí. Čtvrtina to má v úmyslu. Dalších 35 % respondentů se tím nezabývá vůbec. Zájem o rozdíl v současných a penzijních příjmech byl logicky nejnižší u nejmladších ročníků. Jen asi 18 procent respondentů ve věku 16 až 29 let se už zajímalo o snížení příjmů v důchodu, zatímco naopak u věkové skupiny 50 plus si nechalo kalkulaci vyhotovit 41 % z nich.

Bez ohledu na to, zda si dotázaní Rakušané už nechali rozdíl v současných příjmech a penzi spočítat či nikoli, domnívá se jen třetina z nich, že státem vyplácený zákonný důchod bude stačit, aby garantoval životní úroveň v postproduktivním věku. Naopak 61 procent respondentů s tím vůbec nebo spíše nepočítá. Ženy jsou v tomto ohledu skeptičtější než

muži, mladí podstatně pesimističtější než starší: jen 13 procent osob ve věku do 29 let spoléhá na státní penzi do té míry, že bude zajišťovat jejich aktuální životní úroveň. U věkové skupiny nad padesát let je tato důvěra výrazně vyšší, i když činí „jen“ 53 procent.

O společnosti UNIQA

UNIQA pojišťovna vyvíjí své aktivity na českém pojistném trhu již čtyřadvacet let. Jako univerzální pojišťovna nabízí kompletní paletu pojistných produktů pro občany i korporátní klienty. Podle objemu pojistného figuruje stabilně mezi osmi nejsilnějšími pojišťovnami v ČR.

UNIQA pojišťovna je součástí skupiny UNIQA Group, která je nyní aktivní na 18 evropských trzích a obsluhuje téměř deset milionů klientů.

Máte-li zájem o další informace, kontaktujte mě:

Eva Svobodová, tisková mluvčí, UNIQA pojišťovna,
tel.: 225 393 312, eva.svobodova@uniqa.cz